

SELETUSKIRI

Saku valla 2025. aasta 1. lisaeelarve eelnõu juurde

2025. a eelarve maht väheneb 837 307 eurot

I PÕHITEGEVUSE TULUDE MUUDATUSED

Põhitegevuse tulud vähenevad kokku 837 307 eurot.

30 Maksud

Tulumaksu laekumist vähendatakse 724 000 euro võrra. 01.01.2025 jõustunud tulumaksuseaduse muudatusega muudeti füüsilise isiku tulult kohaliku omavalitsuse üksusele laekuvaid tulumaksu määrasid. 2025. aasta algusest laekub kohaliku omavalitsuse üksusele 5,5% (varem 2,5%) residendist füüsilise isiku riiklikust pensionist ja 11,29% (varem 11,89%) residendist füüsilise isiku muust maksustatavast tulust, välja arvatud kohustuslik ja täiendav kogumispension ja vara võõrandamisest saadud kasu. Sellest tulenevalt on 2025. aasta füüsilise isiku tulumaksu laekumine Saku valla eelarvesse esialgsest prognoosist väiksem. 2025. aasta eelarves oli tulumaksu laekumise kasvuks prognoositud 2024. aasta tegeliku laekumisega võrreldes +8,88%. Lisaeelarvega vähendatakse prognoosi +5,5%-ni.

32 Kaupade ja teenuste müük

Tulu kaupade ja teenuste müügist suureneb 137 000 eurot, millest 15 000 eurot on Saku Lasteaia Terake kohatasu ja toiduraha, 30 000 eurot Saku Lasteaia Päikesekild kohatasu ja toiduraha, 6000 eurot on Kurtina Lasteaia kohatasu ja toiduraha, 22 000 eurot on Saku Gümnaasiumi omatulu ja 64 000 eurot on Saku Valla Spordikeskuse tulu teenustest ja rajatiste kasutamisest.

35 Toetused

Toetused vähenevad kokku 250 307 eurot.

Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks suurenevad 71 102 euro võrra. Toetused on Saku vallale laekunud Haridus- ja Teadusministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Siseministeeriumilt, Kaitseministeeriumilt, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt, Harjumaa Omavalitsuste Liidult, Tallinna Ülikoolilt, MTÜ-lt Eesti Olümpiaakadeemia ja Eesti Interneti Sihtasutuselt.

Kohaliku omavalitsuse tasandus- ja toetusfond väheneb 321 409 eurot põhjusel, et toetusfondi täpsem jaotus kinnitati pärast Saku valla eelarve vastuvõtmist, 25. märtsil 2025.

II PÕHITEGEVUSE KULUDE MUUDATUSED

Põhitegevuse kulud vähenevad kokku 438 616 eurot, sh antavad toetused vähenevad 20 290 euro ja tegevuskulud vähenevad 418 326 euro võrra.

Asutuste ja vallavalitsuse teenistuste põhitegevuse kulud vähenevad valdavalt koosseisude vähendamise ja 1. augustist 2025 kavandatud tööjõukulude 2,5% kasvu ära jätmisega. Suurenemised on põhitegevuse kulude osas seotud laekunud sihtfinantseeringutega.

01 Üldise valitsemissektori teenused

Vallavalitsuse eelarve väheneb 24 344 eurot, millest 18 344 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 6000 eurot on majandamiskulude (isikliku sõiduauto kompensatsioon) vähendamine.

Arengukava eelarve väheneb 3000 euro võrra, mis oli planeeritud arenguseminari läbiviimiseks.

02 Riigikaitse

Sõjaline riigikaitse on uus tegevusala ja siin kajastatakse Kaitseministeeriumilt laekunud häiringutasu toetus 26 726 eurot.

Tsiviilkaitse on samuti uus tegevusala ja siin kajastatakse Siseministeeriumilt laekunud kriisivõime suurendamise toetus summas 9493 eurot.

04 Majandus

Majanduse haldus eelarve väheneb 47 619 eurot, mis on tööjõukulude vähendamine.

05 Keskkonnakaitse

Jäätmekäitluse planeerimine eelarve väheneb 6000 euro võrra, mis oli planeeritud eterniidijäätmete kogumiseks 2025. aastal.

Haljastus ja heakord eelarve väheneb 15 000 euro võrra, mis oli kavandatud robotniidukite ostuks.

Keskkonnakaitse haldus eelarve väheneb 8383 eurot, mis on tööjõukulude vähenemine.

06 Elamu- ja kommunaalmajandus

Mitteeluruumide kommunaalteenused, haldamine eelarve väheneb 26 000 euro võrra, mis oli kavandatud hoonete ja ruumide remondiks.

07 Tervishoid

Saku Tervisekeskus eelarvet vähendatakse 10 000 euro võrra. 2025. aasta eelarves oli planeeritud alustava perearsti toetus kahele perearstile, kuid ühe perearsti lahkumise tõttu jääb üks toetus välja maksmata.

08 Vaba aeg, kultuur ja religioon

Saku Valla Spordikeskuse eelarve väheneb 31 144 euro võrra, millest 22 144 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 9000 eurot majandamiskulude (remondikulude vähendamine 12 000 eurot ja suurendamine huvitegevuse raha ümbertöstmisega 3000 eurot) vähenemine.

Sporditegevuse toetuse eelarve suureneb 36 000 eurot võrra. Täiendavalt makstakse spordiklubidele 2025. aastal baastoetust Saku Vallavolikogu 20.03.2025. a määruse nr 4 „Saku Vallavolikogu 17.11.2022. a määruse nr 18 „Saku valla laste ja noorte sporditegevuse toetamise kord“ muutmise” alusel. Lisaelarvega lisatakse eelarvesse selleks 48 000 eurot ja samas tehakse ettepanek seda summat vähendada 12 000 euro võrra ja toetuse maksmine lõpetada 2025. aasta neljandast kvartalist.

Saku Valla Noortekeskuse eelarve väheneb 2483 euro võrra, millest tööjõukulude vähendamine on 2783 eurot ja 300 eurot on majandamiskulude (remondikulude vähendamine 2900 eurot ja suurendamine huvitegevuse raha ümbertöstmisega 3200 eurot) suurenemine.

Saku Vallaraamatukogu eelarve suureneb 12 059 euro võrra, millest tööjõukulude suurenemine on 8991 eurot ja see on tingitud Saku Vallaraamatukogu ümberkorraldamisest Saku Vallavolikogu 17.04.2025. a otsuse nr 15 alusel. Raamatukokku lisandunud töökohtade võrra vähendatakse Saku Gümnaasiumi struktuuri ja eelarves tööjõukulusid. Lisaks suurenevad majandamiskulud 3068 euro võrra, millest 4068 eurot on majandamiskulude suurenemine Kultuuriministeeriumi sihtotstarbelise toetuse võrra ja 1000 eurot remondikulude vähendamine.

Saku Valla Kultuurikeskuse eelarve väheneb 15 444 euro võrra, millest 18 944 eurot on tööjõukulude vähendamine ja 3500 eurot on majanduskulude (remondikulude vähendamine 1000 eurot ja suurendamine huvitegevuse raha ümbertöstmisega 4500 eurot) suurenemine.

Huvitegevuse toetamise eelarvet vähendatakse kokku 46 290 euro võrra, mis jaotatakse eelarve teistele tegevusaladele.

Valla sündmused eelarvet vähendatakse kokku 12 000 euro võrra, mis on erinevateks sündmusteks planeeritud vahendite vähendamine.

09 Haridus

Saku Lasteaia Päikesekild eelarve väheneb 44 942 euro võrra, millest 45 492 eurot on tööjõukulude vähendamine ja 1000 eurot majandamiskulude (remondikulud) suurendamine.

Saku Lasteaia Terake eelarve väheneb 42 377 euro võrra, millest 37 877 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 4500 eurot remondikulude vähendamine.

Haridusasutuste toitlustuse eelarve suureneb 7422 euro võrra, millest tööjõukulude vähenemine on 4562 eurot ja 11 983 eurot majandamiskulude suurenemine Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti koolipiima ja -puuvilja toetuse võrra.

Kajamaa Kooli eelarve suureneb 24 017 euro võrra, millest 12 283 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 36 300 eurot majanduskulude (huvitegevuse raha ümbertöõtmine 7300 eurot ja remondikulude suurenemine 29 000 eurot, mis on Sakus Kooli tee 1 hoone remont Kajamaa Koolile ruumid kohandamiseks) suurenemine.

Kurtna Kooli eelarve väheneb kokku 24 821 euro võrra, millest 28 921 eurot on tööjõukulude (sh 29 595 eurot tööjõukulude kärpimine ja 674 eurot Kultuuriministeeriumi tööjõukulude toetuse lisamine eelarvesse laulu- ja tantsupeo ettevalmistuse protsessis osalevatele kollektiividele) vähendamine ja 4100 eurot on majanduskulude (sh suurenemine huvitegevuse raha ümbertöstmisega 3400 eurot, Eesti Interneti SA toetus 3000 eurot ja remondikulude vähendamine 2300 eurot) suurendamine.

Saku Gümnaasiumi eelarve väheneb 103 776 eurot, millest tööjõukulude vähenemine on 120 723 eurot (sh suurenemine 1639 euro võrra Kultuuriministeeriumile saadud toetus laulu- ja tantsupeo ettevalmistuse protsessis osalevatele kollektiividele ja 103 eurot on praktika juhendamise toetuse Tallinna Ülikoolilt). Majandamiskulud suurenevad 16 948 eurot, millest, 6500 eurot huvitegevuse raha ümbertöstmise, 360 eurot Kaitseministeeriumi toetus, 9600 eurot Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus ja 488 eurot MTÜ Eesti Olümpiaakadeemia toetus.

Saku Muusikakooli eelarve väheneb 20 475 eurot, millest 30 457 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 10 000 eurot majandamiskulude (huvitegevuse raha ümbertöstmise) suurendamine.

Hariduse halduse ja toetamise eelarve väheneb 5109 eurot, mis on tööjõukulude vähenemine.

10 Sotsiaalne kaitse

Saku Päevakeskuse eelarve väheneb 38 386 eurot, millest 32 886 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 5500 eurot majandamiskulude (remondikulud) vähendamine.

Sotsiaalse kaitse halduse eelarve väheneb 26 740 eurot, millest 7940 eurot on tööjõukulude vähenemine ja 18 800 eurot majandamiskulude vähendamine (sh saadud Harjumaa Omavalitsuste Liidu toetus Gordoni perekooli projektile 1200 eurot).

III INVESTEERIMISTEGEVUSE MUUDATUSED

Põhivara soetuse eelarvet vähendatakse kokku 380 000 eurot, millest:

1. Teede ehituse eelarve väheneb 230 000 euro võrra (Talve tee ja Rehemetsa tee asfalteerimine lükkub edasi);
2. Saku Gümnaasiumi Tallinna mnt 10 hoone kohandamine algkooli hooneks on hanke tulemusel odavam ja summat vähendatakse 60 000 euro võrra;
3. Saku Gümnaasiumi uue õppehoone jõusaali sisustamine lükkub edasi ja kooli investeeringu summat vähendatakse 90 000 euro võrra.

IV FINANTSEERIMISTEGEVUSE MUUDATUSED

Lisaeelarvega muudetakse finantseerimistegevuse eelarve osa vastavalt sõlmitud laenude refinantseerimislepingutele. Refinantseerimise aluseks on Saku Vallavolikogu 20.03.2025. a otsus nr 11 „Olemasolevate laenude refinantseerimiseks laenu võtmine“.

V LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Lisaeelarvega eelarve likviidsete varade muutuse osa ei muudeta.

VI NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS

Lisaeelarvega muudetakse nõuete ja kohustuste eelarve osa vastavalt sõlmitud laenude refinantseerimislepingutele. Refinantseerimise aluseks on Saku Vallavolikogu 20.03.2025. a otsus nr 11 „Olemasolevate laenude refinantseerimiseks laenu võtmine“.

EELARVE TULEM

Eelarve tulemiks nimetatakse põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma, nõuete ja kohustuste muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Eelarve on ülejäägis, kui tulem on positiivne, ning puudujäägis, kui tulem on negatiivne.

	Eelarve	Lisaeelarve	Täpsustatud eelarve
Põhitegevuse tulud	35 032 296	-837 307	34 194 990
Põhitegevuse kulud	-30 671 546	438 616	-30 232 931
Põhitegevuse eelarve tulem	4 360 750	-398 691	3 962 059
Investeerimistegevus	-10 834 960	380 000	-10 454 960
Eelarve tulem	-6 474 210	-18 691	-6 492 901
Finantseerimistegevus	4 403 101	2 499 856	6 902 957
Likviidsete varade muutus (+suurenemine, -vähenemine)	-100 000	0	-100 000
Nõuete ja kohustuste muutus	1 971 109	-2 481 165	-510 056

Lisaeelarvega väheneb eelarve põhitegevuse tulude maht ja põhitegevuse tulem. 2025. aastal on pärast lisaeelarve vastuvõtmist põhitegevuse üheksakordne tulem 35 658 531 eurot, mis on suurem kui põhitegevuse tulud 34 194 990 eurot.

Võttes arvesse refinantseeritud laenulepinguid ja lisaeelarvega tehtavaid muudatusi, siis on Saku valla arvestuslik netovõlakoormus eelarve järgi 2025. aasta lõpuks 126,3%. Tegelik võlakoormus selgub 2026. aasta jaanuari lõpuks ja sõltub 2025. aasta eelarve põhitegevuse tulude täitmisest, tegelikust põhitegevuse tulemist ja likviidsete vahendite jäägist 31.12.2025 seisuga.

Eelnõu arutati kõikides volikogu komisjonides, mis toimusid 2.–5. juuni 2025.

Juhtivkomisjoniks oli eelarvekomisjon. Eelarvekomisjon tegi ettepaneku vähendada eelarves kulusid Stebby terviseedendamise toetuse vähendamise võrra summas 55 000 eurot (4 poolt, 2 vastu, 1 erapooletu).

Kõik komisjonid otsustasid suunata eelnõu volikogu istungile.

Marti Rehemaa
vallavanem

Koostaja: Randar Lohu, finantsteenistuse juht